

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ЩОМІСЯЧНИЙ
ЗАГАЛЬНОНАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
ЗАСНОВАНИЙ У ЖОВТНІ 1928 р.
КИЇВ

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор
Б.Є. ПАТОН

Заступник
головного редактора,
науковий редактор
О.Н. КУБАЛЬСЬКИЙ

Штатний заступник
головного редактора
О.О. МЕЛЕЖИК

П.І. АНДОН
В.Л. БОГДАНОВ
А.Ф. БУЛАТ
В.П. ГОРБУЛІН
М.Г. ЖУЛИНСЬКИЙ
А.Г. ЗАГОРОДНІЙ
М.Т. КАРТЕЛЬ
О.В. КИРИЛЕНКО
С.В. КОМІСАРЕНКО
В.Г. КОШЕЧКО
Е.М. ЛІБАНОВА
Л.М. ЛОБАНОВ
В.М. ЛОКТЄВ
В.В. МОРГУН
А.Г. НАУМОВЕЦЬ
С.І. ПИРОЖКОВ
О.М. ПОНОМАРЕНКО
А.М. САМОЙЛЕНКО
В.А. СМОЛІЙ
М.Ф. ШУЛЬГА

9
2018

ЗМІСТ

ДО 100-РІЧЧЯ НАН УКРАЇНИ

Шемшученко Ю.С., Скрипнюк О.В. Правовий статус дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України: еволюція, сучасність та перспективи 3

НАУКА І СУСПІЛЬСТВО

Горбулін В.П., Мерніков Г.І., Шевцов А.І. Сучасні науково-технологічні можливості в оборонній сфері. 18

ОФІЦІЙНИЙ РОЗДІЛ

Із зали засідань Президії НАН України (11 липня 2018 р.) 29

З КАФЕДРИ ПРЕЗИДІЇ НАН УКРАЇНИ

Кудря С.О. Відновлювана енергетика: енергоефективність, економіка, екологія (*стенограма наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 11 липня 2018 р.*) 36

Клименко С.А. Науково-технічні проблеми механічної обробки інструментами з надтвердих матеріалів: стан та перспективи (*за матеріалами наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 11 липня 2018 р.*) 45

СТАТТІ ТА ОГЛЯДИ

Зайцев Ю.П., Александров Б.Г. Україна на сто-рожі екологічного здоров'я Чорного моря 53

ІНТЕРВ'Ю

На шляху до економічного стрибка Причорно-морського регіону через морські дослідження та

інновації (*інтерв'ю з членом-кореспондентом НАН України В.О. Ємельяновим*). 59

НАУКОМЕТРІЯ І ВИДАВНИЧА СПРАВА

Радченко А.І., Коваль Н.В. Як оцінити широту аудиторії наукового періодичного видання? 73

НАУКОВА СПАДЩИНА

Пирожков С.І., Вергунов В.А. Перший президент Академії аграрних наук незалежної України (*пам'яті академіка НАН України О.О. Созінова*) 83

ВІТАЄМО

80-річчя академіка НАН України О.С. Бакая 88

75-річчя академіка НАН України Ю.С. Самойленка 89

70-річчя академіка НАН України А.Є. Конверського 90

80-річчя члена-кореспондента НАН України Е.Я. Рудавського 91

80-річчя члена-кореспондента НАН України І.В. Стасюка 92

75-річчя члена-кореспондента НАН України В.Ф. Сагача 93

75-річчя члена-кореспондента НАН України М.О. Шульги 94

60-річчя члена-кореспондента НАН України Р.Є. Гладішевського 95

60-річчя члена-кореспондента НАН України В.А. Татаренка 96

CONTENTS

100th ANNIVERSARY OF NASU

Shemshuchenko Yu.S., Skrypniuk O.V. Legal status of full members (academicians) and correspondent members of NAS of Ukraine: evolution, modernity and perspectives. 3

SCIENCE AND SOCIETY

Horbulin V.P., Mernikov G.I., Shevtsov A.I. Modern scientific and technological capabilities in the field of defense 18

OFFICIAL SECTION

From the Conference Hall of Presidium of NAS of Ukraine (July 11, 2018) 29

SCIENTIFIC REPORTS

Kudria S.O. Renewable energy industry: energy efficiency, economy, ecology (*transcript of scientific report at the meeting of the Presidium of NAS of Ukraine, July 11, 2018*) 36

Klymenko S.A. Scientific and technical problems of mechanical machining using tools from superhard materials: state and prospects (*according to the materials of scientific report at the meeting of the Presidium of NAS of Ukraine, July 11, 2018*) 45

ARTICLES AND REVIEWS

Zaitsev Yu.P., Alexandrov B.G. Ukraine on the guard of the Black Sea ecological health 53

INTERVIEW

On the path to the economic leap of the Black Sea region through marine research and innovation (*in-*

terview with the Corresponding Member of NAS of Ukraine V.O. Emelyanov) 59

SCIENTOMETRICS AND PUBLISHING

Radchenko A.I., Koval N.V. How to assess how wide is an audience of a periodical 73

SCIENTIFIC HERITAGE

Pyrozhekov S.I., Verhunov V.A. The first president of the academy of agrarian sciences of independent Ukraine (*in the memory of Academician of NAS of Ukraine O.O. Sozinov*) 83

CONGRATULATIONS

80th anniversary of Academician of NAS of Ukraine O.S. Bakai 88

75th anniversary of Academician of NAS of Ukraine Yu.S. Samoilenko 89

70th anniversary of Academician of NAS of Ukraine A.Ye. Konverskyi 90

80th anniversary of Corresponding Member of NAS of Ukraine E.Ya. Rudavskii 91

80th anniversary of Corresponding Member of NAS of Ukraine I.V. Stasyuk 92

75th anniversary of Corresponding Member of NAS of Ukraine V.F. Sagach 93

75th anniversary of Corresponding Member of NAS of Ukraine M.O. Shulga 94

60th anniversary of Corresponding Member of NAS of Ukraine R.Ye. Gladyshevskii 95

60th anniversary of Corresponding Member of NAS of Ukraine V.A. Tatarenko 96